

Åby Biblioteks Venner

10-års jubilæumsnummer

November 2016

Foto: John Blæsbjerg

*Udgivet i glæde, stolthed og begejstring
over, at vi stadig 10 år efter den store
sejr kan nyde vores dejlige bibliotek*

Kære medlemmer!

For 10 år siden, den 22. november, besluttede Århus Byråd, at Åby Bibliotek ikke skulle lukke.

Også i efteråret 2006 debatterede Byrådet det fremtidige budget for Århus Kommune - i Prioriteringskataloget, som blev fremlagt i maj måned stod der bl.a., at 8 små lokalbiblioteker (ikke Åby Bibliotek) skulle lukke, men i den endelige forligstekst kunne man dog læse, at Byrådet havde besluttet, at Åby Bibliotek skulle lukkes. Uden demokratisk proces havde man stjålet vores bibliotek "som en tyv om natten".

Flammen i faklerne oplyser de alvorlige ansigter, da optoget i september måned går fra torvet i Åbyhøj til biblioteket - alle deltagere i en kamp og vindere af et fællesskab. Når man er mange nok, har de gode argumenter, et politisk netværk og relationer til embedsmændene, kan man vinde, når sagen er vigtig nok.

Mange gode kræfter i Åbyhøj satte sig for at ændre beslutningen og "landsbyen" samlede kræfterne og opfandt i virkeligheden begrebet medborgerskab i dets allerbedste betydning. Kampen blev båret af en bred vifte af Åbyhøj-borgere, som oplevede et helt særligt fællesskab - et fællesskab som er fulgt med ind i skabelsen af Åby Biblioteks Venner - som naturligvis også kan fejre et 10 års jubilæum.

Kampen for og redningen af Åby Bibliotek har ikke kun haft betydning for Åbyhøj, men har også haft stor betydning for lokalbibliotekerne i Århus, som ind til nu har haft politisk "fredning" og anerkendelse for at være omdrejningspunkt og kraftcenter i lokalområdet - også selv om opførelsen af DOKKI kan opfattes som en centralisering af biblioteksvæsenet.

I de forløbne 10 år har bibliotekerne udviklet sig meget, og nogle vil sikkert sige, at de ikke kender det gamle bibliotek længere. Der er heldigvis stadig papirbøger på hylderne, men der er også meget andet - biblioteket er blevet digitalt, så selv om udlånet måske er faldende, er der stadig flere, der kommer på og bruger biblioteket. Åby Bibliotek er fortsat et stærkt og naturligt samlingssted for borgere i Åbyhøj. Senest har eleverne på 8. og 9. årgang på Gammelgård - og Åby Skole fået deres eget hjørne på biblioteket.

Da kampen var vundet, stod Bibliotekets Venner med en masse aktive medlemmer, og et bibliotek, som havde brug for et aktivt medborgerskab. Åby Biblioteks Venner er fortsat venner af biblioteket.

Der er et tæt samarbejde, hvor bibliotekets personale og Bibvennernes bestyrelse mødes for at videreudvikle på det gode samarbejde samt udnytte hinandens kompetencer om bl.a. forfatteraftener, litteraturstedet, kunstudvalg, foredrag , Æblets dag, Torvedag i Åbyhøj...

Bibliotekets Venner har udviklet sig til en kulturforening i den bredeste forstand og afvikler gerne arrangementer i et samarbejde med fx Åby Menighedsråd omkring flotte koncerter i Åbyhøj Kirke, Fællesrådet i Åbyhøj omkring Torvedagen i Åbyhøj og senest Elværket Åbyhøj, hvortil vi i år flytter vores traditionelle Julemarked. Foreningen har haft stor glæde af de nye muligheder, der åbnede sig med råderet over Kulturhuset 8230. Her har vi haft Lørdagsmatineer med dejlig musik - "vi har scenen, I har musikken", kunstudstillinger, hvor lokale kunstnere har fået mulighed for at dele deres kunst med Åbyhøjborgere, Julemarked med masser af boder og julestemning. Men vi holder selvfølgelig også fast i noget af det gammelkendte som bl.a. rundvisning i Den Gamle By og Vinsmagning. Nogle vil mene, at bl.a. Bibliotekets Venner er årsagen til de overordentlig høje kvadratmeterpriser, der er i Åbyhøj - og det er der ikke noget at sige til for Åbyhøj er et dejligt sted at bo !

Det arbejde, som foregår gennem Bibliotekets Venner, kan kun lade sig gøre, fordi vi har en meget aktiv og alsidig bestyrelse, en aktivliste med medlemmer, der altid stiller op, når der er brug for dem og selvfølgelig foreningens medlemmer, som bakker op om og deltager i de forskellige arrangementer.

Vi er stolte af at se tilbage på 10 års aktiviteter, og på det, vi sammen har nået - derfor glæder vi os til at dele den 22. november med jer - se dagens program !

Med de bedste hilsner
Torben Haugaard, formand

Interview med Susanne Gilling, chef for lokalbibliotekerne

Af Poul Helge Andersen

Vi har sat Susanne Gilling stævne for at høre om hendes syn på den betydning som Bibliotekets Venner har for biblioteket. Susanne er først og fremmest glad for den inspiration der kommer af at samarbejde med Åby Biblioteks Venner

- I har fingeren på pulsen, I ved hvad der foregår i lokalområdet og på den måde bliver vi meget orienteret om, hvad der rører sig i det lokale miljø.

- Samtidig er I også ambassadører for biblioteket og får de ting, der sker her, ud i lokalområdet. Jeres rolle går begge veje. I er frivillige og har andre ideer og er med til at udvide paletten for hvad der sker på biblioteket.

- Vi er professionelle og det her er vores arbejde, men der er sket en samskabelse, da I jo er en borgergruppe, der tager ansvar. F. eks. via Kunstudvalget som har gjort udstillingerne til et kultursted, blandt andet via spændende ferniseringer og meget varierede udstillinger.

Gensidig respekt

- Ud over at I er "hjælpende hænder" til foredrag mv, er I meget synlige. Det er dejligt at I er huskendte - "jeg går lige i kælderen" og hvad I nu kan finde på at sige.

- Jeg er også glad for de 3-4 årlige møder jeg har med formand Torben Haugaard, hvor vi kan få tingene på plads omkring Torvedagen og lignende.

- Der er en afhængighed, en dialog og en gensidig respekt og på trods af at vores område har været ramt af besparelser, så vil vi ikke drosle ned på samarbejdet med jer, men stadig sætte ressourcer af til det. Bibliotekerne er ved at udvikle sig til medborgercentre og vi har flere gange diskuteret forslag om nye tiltag igennem med bibvennerne.

Rigtige Venner

- Når vi taler om borgerinddragelse så viste det sig jo allerede dengang byrådet ville lukke biblioteket. Den kamp der opstod viste hvor stor en forankring lokalbefolkningen havde i biblioteket. Siden er I jo blevet repræsentanter for lokalbefolkningen her på biblioteket. Det udmøntede sig også i rapporten om "Rigtige Venner".

Der er mange bolde i luften

- Herefter faldt snakken på hvad der ellers sker i Åbyhøj. Der har allerede været personale fra biblioteket til fællesspisning på Elværket, det nye kulturhus som der forventes meget samarbejde med. Samtidig med det er hele biblioteksvæsenet i en rivende udvikling. Personalet varetager nye opgaver og give plads til både digitale medier og æblepresning. Der er mange bolde i luften.

Vi er glade for samarbejdet. Hele medborgertanken har I været med til at skubbe på, og vi har i den grad fået det lokale indenfor døren."

INVITATION TIL FESTLIG JUBILÆUMSDAG

”BIBLIOTEKET DER IKKEVILLE DØ” - 10 år efter

Tirsdag den 22. november 2016 er det 10 år siden, Århus Byråd besluttede, at Åby Bibliotek ikke skulle lukke. Det, synes vi, er værd at fejre.

Derfor inviterer vi nuværende og tidligere ansatte på Åby Bibliotek og nuværende og tidligere aktive i Åby Biblioteks Venner, samt andre aktive fra dengang, til en festligholdelse af dagen

- kl. 10:00 Kaffe/the og rundstykker
- kl. 10:00 Sang og sjov for 3-6 årige i salen
- kl. 15:00 Åbning af udstilling - kampen i ord og billeder v. Susanne Gilling /Torben Haugaard - Kaffe og kage
- kl. 15:15 Lidt opera v. Sophia Frovin
- kl. 15:30 Ballonshow
- kl. 15:45 Et historisk tilbageblik v. Thorkild Ibsen
- kl. 16:00 Tale v/ Rådmand Rabih Azad-Ahmad
- kl. 16:30 ”Åbyhøjkoeret”

Vi glæder os til dagen og til at møde mange af jer !!

De bedste hilsner

Susanne Gilling - Torben Haugaard
Åby Bibliotek - Åby Biblioteks Venner

Foto: John Blæsbjerg

*I anledning af jubilæet genoptrykker vi her
Ann Marie Dreyers dejlige fortælling om tankerne
og følelserne bag skranken gennem den svære tid*

Personale på gyngende grund

af Ann Marie Dreyer, bibliotekar, Åby Bibliotek

Den svære tid

Personalet fik brat trukket benene væk under sig ved den totalt overraskende meddelelse om, at Åby Bibliotek under budgetforhandlingerne var blevet udpeget til at skulle lukke om 3 1/2 måned. Vores leder Inge Daugaard orienterede os sidst på eftermiddagen d. 14. september selv tydeligt mærket af situationen. Vi var dybt chokerede, og på et møde næste morgen var reaktionerne meget forskellige. En gråd, en benægtede fakta, nogle var meget stille og andre rasende.

I situationen levede vi i en dobbelthed, da vi dels skulle holde åbent som vanlig og dels planlægge en afvikling. `Et var vi dog enige om, og det var, at beslutningen skulle gå så lidt ud over vore brugere som muligt, så længe vi var her. Dagliglivet og standarden skulle om muligt holdes, og ingen andre afdelinger skulle have lov til at gå på rov i materialet og inventaret før efter lukningen. Ve dem, som forsøgte sig!

Vagterne i udlånet var vanskelige på den måde, at vi fortsat skulle optræde professionelt og styre vore egne følelser. Vi skulle tackle, hvad folk kunne finde på at sige, bl.a om politikerne (ofte navngivne), og især hvad de mente om deres (manglende) evner. Talent for disciplinen diplomati var her en fordel og en nødvendighed. Galgenhumoren på kontorgangen voksede sig større og større dag for dag. Mange lagde sig med forkølelser og influenza. Nogle begyndte at lide af søvnløshed og andre sov meget. Arbejdsglæden havde trange vilkår, og det blev stadigt sværere at bevare optimismen.

Midt i det truende uvejr var der dog også mange glæder. Vi havde nogle fantastiske lånere. Bibliotekets Venner og Fællesrådet og mange af vore almindelige brugere gav os en utrolig flot opbakning. Den stjerneregning af ideer og aktiviteter, der opstod for at bevare biblioteket og støtte op om det og os, gav os håb og varmede i den kolde tid.

Under hele forløbet blev vi begavet med blomster og chokolade fra brugerne og kollegaer i andre biblioteker, så der blev trøstespis i frokoststuen. Vi modtog også adskillige verbale tilkendegivelser, hvor folk gav udtryk for, hvilken betydning biblioteket havde for dem. Støttearrangementet med fakkeltoget gennem Åbyhøj var en enestående oplevelse. Det var demonstrationerne foran rådhuset også. En låner kom hen til os og sagde: Se vi er her. En ansat på rådhuset kom for at hente sin dårligt gående far på 80. Hun sagde, at det var første gang i sit liv, at han var til demonstration, men det her var altså for meget!

Men det var svært at tro på en redning. Hos nogle af os tændtes der et lille håb, da Jyllandsposten gik i brechen for os. Både med ledere og med at trykke de yderst velformulerede læserbreve fra borgerne. I det hele taget var det flot, så professionelt hele redningsaktionen blev udført. Intet foregik under bæltstedet, alt var sagligt, veldokumenteret og uangribeligt.

Fortsættes...

JUBILÆUMS TILBUD

Vi har et restlager af bogen

Bibliotek der ikke ville dø

Sælges på jubilæumsdagen
til særpris kr. 50.

Normalpris 120 kr.

Den dag oprandt, hvor personalet en for en blev kaldt ind til Inge Daugaard for at få sin nærmeste fremtid meddelt. Stemningen var uhyre mat. Men næste dag d. 22. november om aftenen, da blev vi ringet op af Bibliotekets Venner eller Inge Daugaard eller kollegaer, der bekendtgjorde vor redning, glemmer vi aldrig. Det var i sandhed svært at tro sine egne ører! Alle der overhovedet kunne, styrtede af sted til biblioteket. En kollega kom lidt sent. Hun havde i sin begejstring glemt, at hun havde en cykel og løb i stedet for. Vi græd og lo og svang champagneglassene sammen med Vennerne, andre tililende og kolleger.

Fyrværkeriet sprang den aften i Åbyhøj!

Tiden efter

Tiden derefter havde et uvirkeligt skær over sig. Midt i al glæden over redningen befandt vi os i en slags ingenmandsland, hvor det var svært at finde tilbage til vort tidligere ståsted. Rødderne var blevet revet op og skulle først have tid til at fæstne sig igen. To af vore kollegaer havde fået andet arbejde, så der var opbrud i personalegruppen. Nye kom til, og vi skulle sammen finde et nyt grundlag. Hverdagen skulle reetableres, og de skader, der var sket med manglende materialer, opsagte abonnenter og meget andet, skulle udbedres.

Vi har fået et stort plus i vort daglige arbejde. Det er Bibliotekets Venner med det store engagement, de stadig udviser, og det er vore andre brugere, som endnu mere end før viser, at biblioteket er deres.

Hele lokalsamfundet er gået styrket ud af forløbet, og vi har fået fundamenteret, at Åby Bibliotek har noget vigtigt at byde på, og at bibliotekerne generelt har meget stor betydning for lokalsamfundet og den enkelte bruger.

Foto: John Blæsbjerg

Fantastisk hæder til Åbyhøj

Når Den Gamle By i april 2017 åbner den helt nye byudstilling 'Aarhus fortæller' vil kampen for Åby Bibliotek blive en fast del af udstillingen. For at høre nærmere om dette bringer vi her et interview med museumsinspektør Anneken Appel Laursen, Den Gamle By

Af Claus Rønlev

- Jeg er da bæret over, at I synes det er en hæder at vi har valgt at medtage historien om kampen for Åby Bibliotek i den kommende udstilling. Men det er altså ikke mere end I fortjener, for sådan en historie er enormt vigtig at få med, når man fortæller en bys historie.

- Når vi snakker om en by er der mange interessenter.

Vi har en kommune og et byråd. Vi har erhvervsfolk og alle de der driftige mænd, der ofte bliver fremhævet, når vi fortæller byens historie, men vi har altså også i høj grad borgerne med deres stemme. Både når de er med til at hylde byen og udviklingen, men når borgere føler at deres virkelighed og deres rammer bliver trådt under føde ser vi protesterne. Protesterne er en vigtig del af historien, men det interessante når vi kommer op i vores tid er, at de her protestaktioner faktisk forsøger at være konstruktive og dialogskabende, selvom borgerne er vrede. De er i hvert fald meget tydelige i deres sprog, men stadig civiliseret.

- Vi har et hjørne i den kommende udstilling, hvor vi gerne vil vise borgernes stemme. Vi tænkte straks på Børnenes Jord og Beboerhuset i Sjællandsgade. Dem har vi været i dialog med, og begge steder sagde de, at vi altså skulle huske dem ude i Åbyhøj! De kæmpede også en kamp. Det må jeg sige jeg er enig i. I kæmpede for noget, der bandt jeres bydel sammen.

- Kan man sige, at vi praktiserede medborgerskabstanken inden begrebet blev opfundet?

- Jamen det tror jeg da I har ret i. Det behøver jo ikke være så kompliceret. I vore dage er der masser af konstruktioner og fokus på medborgerskabsbegrebet, men når en gruppe borgere bliver vrede og insisterer på at blive hørt er det i mine øjne medborgerskab.

- Kan du tegne et billede af hvad vi skal forvente?

- Når man kommer ned i udstillingen er det en tidsvandring. Man skal igennem 'Vikingerne by', 'Bisperne by', 'Købstadsfolk', og 'Vokseværk',

hvor byen virkelig vokser sig stor og frem til 'Storbyen' der viser Aarhus fra 1950 og indtil i dag. I dette afsnit er udstillingen mere tematisk end kronologisk.

- Man kommer ind på et gulv, som består af Aarhus set fra oven i luftfoto. Man ser lige en snert af en sporvogn, og lige derefter er så hjørnet med Århusianernes protest. Det er blot et lille hjørne, så I må ikke blive skuffede over størrelsen. Vi kommer til at vise forskellige protestaktioner gennem tiden. Vi udstiller Beboerne Hus, Børnenes Jord og BZ'erne. Vi har Rundhøj-skolen som det seneste eksempel på, når folk synes at nok er nok. Og der er 'Sager der samler', der er hverdagsaktivister. Og så har vi jer fra Åbyhøj.

- Det sætter vi op lidt collageagtigt. Vi er så heldige at vi har bannere, plakater og nogle herlige billeder fra jer, og så har vi jeres berømte blå vimpel, så vi kan gøre det lidt tredimensionelt. Vi vil prøve at vise jeres kamp visuelt. Ikke med lange tekster.

- Vi håber på denne måde at kunne vise, at når tingene bliver for tåbelige, så gør århusianerne noget ved det.

Foredrag på Åby Bibliotek

v/ Finn Nielsen

Foredragsgruppen var en af de første arbejdsgrupper, der blev dannet lige efter Åby Bibliotek blev reddet. Jeg vil mene, at det er et forbilledligt samarbejde, der her blev indgået mellem biblioteket og dets brugere.

I gamle notater og medlemsblade, kan der bl.a. ses mange store aftenere, som har været i bibliotekets sal: Ib Michael, Carsten Jensen, Hans Hertel, Helle Helle, Herbert Pundik, Svend Aage Madsen, Lars Olsen, Morten Ramsland, "Bonderøven", Erling Jepsen, Kirsten Thorup for blot at nævne nogle af de navne Åby Bibliotekets Venner har haft en "finger" med i spillet om.

Hvis du fremover har en idé eller to til et foredrag så kontakt da en fra gruppen.: Karin (Åby Bibliotek), Kirsten, Thorkild, Lene, Ann Marie, Poul eller Finn (Vennerne).

Her er din bestyrelse

Torben Haugaard, formand
J. L. Heibergs Vej 18
2538 5380

Thorkild Ibsen, kasserer
St. Blichersvej 61
2149 4475

Torben Gustavussen
Chr. Winthersvej 51
2987 0051

Ann Marie Dreyer, suppl
Arnegårdsvej 31
2297 3772

Claus Rønlev, næstformand
Odinsvej 15
2146 1944

Poul Helge Andersen
B. S. Ingemanns Vej 10
2481 5559

Leif Krongaard
Tousvej 28, 2. tv
5142 0931

Inge Nedergaard
Sørensen, suppl
J. L. Heibergsvej 29A

Inge Houman, sekretær
H.C. Andersens Vej 31
4160 0934

Finn Nielsen
Arnegårdsvej 38
2176 6511

Lene Sørensen
Tousvej 24
2135 3755

Bliv medlem! Se hvordan på www.bibvenner.dk

Slægtsforskning

Har du lyst til at slægtsforske, så kom og vær med i vores studiegruppe. Vi mødes i studiekredslokalet på Åby Bibliotek.

Medbring en bærbar computer, så hjælper vi hinanden med at finde rundt på de forskellige relevante søgesteder.

Mødetider 2017: - alle dage kl. 19.-22:

Onsdag 11. januar

Onsdag 25. januar

Mandag 6. februar

Onsdag 22. februar

Mandag 6. marts.

Onsdag 22. marts.

Mandag 3. april.

Onsdag 19. april.

Vel mødt

Inger og Finn

Foto: John Blæsbjerg

Nydelsesmidlernes Danmarkshistorie

Åby Bibliotek

Torsdag d. 19. I kl. 19.00

Annette Hoff, seniorforsker, dr.phil., Den Gamle By:

Den Danske Kaffehistorie

Nydelsesmidlernes Danmarkshistorie

giver et enestående indblik i danskernes hverdagsliv med vore uundværlige nydelsesmidler: Kaffe, te og chokolade.

Det er en ny slags Danmarkshistorie, hvor vi følger danskernes liv gennem krig og fred, fattigdom og velstand, arbejdsliv, ungdomsoprør og fritid.

Pris 50 kr., billetter bestilles på bibliotekets hjemmeside.

Et samarbejde mellem Åby Bibliotek og Åby Biblioteks Venner.

Mød forfatteren

Åby Bibliotek

Torsdag d. 2. 2 kl. 19.00

Mich Vrå, journalist, forfatter

fortæller om sin nye roman "Håbet".

Tankevækkende og barsk historie om dengang Danmark handlede med slaver og brugte dem til sukkerproduktionen på De Vestindiske Øer.

Pris 60 kr., billetter bestilles på bibliotekets hjemmeside.

Mød forfatteren

Åby Bibliotek

Torsdag d. 9. 2 kl. 19.00

Lars Morell, idehistoriker og forfatter

200 års kunst i Århus

Om arbejdet med sin nyeste bog: "200 års kunst i Aarhus". Hvad Aarhus har bidraget med kunsthistorisk fra guldalderen og til i dag. Kunstværkerne har været gemt af vejen i museernes magasiner, men Lars Morell har fundet dem frem og fortæller også om personerne bag. Lars Morell er hovedpersonen i TV2 Østjyllands serie "Morell og malerne", vist efterår 2016. Pris 50 kr., billetter bestilles aakb/aaby.dk

Spansk vinsmagning

Åby Bibliotek

Fredag den 3. Marts kl 19-21

Mange forbinder ikke Spanien med et spændende vinland. Men der er sket meget de sidste årtier og Spanien er på vej frem med vine, der matcher de store fra de klassiske vinlande. Lad os smage på de nyeste årgange og se om tendensen holder. Vi smager også lidt brød og tapas så forvent et par hyggelige timer. Pris 120 kr som betales hos Gissel Møbler. Begrænset tilmelding

Mød forfatteren

Åby Bibliotek

Tirsdag d. 28. 3 kl. 19.00

Morten Ramsland, forfatter og foredragsholder

Fortæller om sin nye bog, der udkommer et par dage før foredraget.

Pris ikke fastsat, billetter bestilles på aakb./aaby.dk

Kirkens Korshær gennem 100 år

Åby Bibliotek

Torsdag d. 6. april kl. 19.00

Morten Aagaard, korshærspræst, tidl. leder af Kirkens Korshær i Århus:

“Kirkens Korshær

– 100 års socialt arbejde for samfundets mest udsatte borgere”

Kom og hør korshærspræst Morten Aagaard fortælle om kirkens sociale ansvar for samfundets mest udsatte mennesker, om Kirkens Korshærs arbejde og om hvordan vi alle kan hjælpe de svageste.

Pris 50 kr., billetter bestilles på aakb.dk/aaby.dk

Til adresselabel

Julekoncert
Jette Torp
m/ pianist + surprise

Åbyhøj Kirke
Torsdag den 8. 12. kl. 19.30
Pris kr. 170
Forsalg: Bibvenner.dk + Gissel Møbler
Arr: Åby Biblioteks Venner